

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA,
A VÁROSI ÉS RAJONI NEPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam, 6947 szám | Vasárnap, 1967. július 16. | 4 oldal, 25 bani

Az Alma Mater asztalánál...

Az aratókat keressük az embermagasságú, már csöveket hozó haragoszöld kukoricatáblák között. Nem száll a marokszedő lányok aratódala. Ehelyett a rekkenő hőgömbökben hajnalról-napszálltáig dühög a 11 kombájnos gabonaföldes. Panda Victor, a vingai December 30 mezőgazdasági szövetkezet mérnöke és Háriu Petru, a szövetkezet elnöke irányítja a munkát. Emberek ülnek a gépek nyergében s fáradoznak a gabona betakarításán. Eleget tesznek az egyre növekvő igényeknek, új feladatoknak. Mert bármilyen új feladatok jönnek, bármennyire is új szemléletet is kíván a szövetkezeti vezetés, bármennyire is új, főleg közgazdasági fogalmak kérének bebecsátását: a szövetkezeti gazdaságokba — az ember tetteivel, lelkesedéssel mindig ki-magasodik. Mert a legfőbb és legfontosabb termelői mindenkor az ember marad. A dolgozó, kiűző, alkotó ember ezekben a napokban is kitért magáért.

Megváltoztak az idők, megváltoztak a betakarítási módszerek is. Lényegesen kevesebb munkacsoportot kell a kombájnosok, a gépkocsikkal végzett szállítást, mint régen, amikor még kaszával arattak.

A kombájnos nyomában hosszú

gyógyzó szalmarend, halmokba rakott zsákok. A gépkocsik alig győzik hordani. Nem is csoda, hiszen az átlagos hektáronkénti termés 2600 kilogramm. De voltak olyan táblák is, ahol 2993 kilójával cserzett a buza.

— Majdnem mindennel elégedettek vagyunk. Azért mondom, hogy majdnem mindennel, mert az országalvólátó központban lassan halad a munka. Harminc perc helyett — amennyiben a mezőgazdasági termékeket értékesítő vállalat megállapodunk — 4-5 órát is várakoznak a gépkocsik. S így bizony még késő éjszaka is szállítjuk a termést — mondotta Háriu Petru.

Vingai helyzetkép

Petru elvtárs, a szövetkezet elnöke. Az igéret szép szó... de vajon az említett vállalat miért nem tartja be a megállapodást? Ezt mi is szeretnénk tudni!

Fordulnak a kombájnosok. Az egyik kiáll a sorból.

— Defekt?

— Nincs nagy baj, csak a motor nem volt olajnyomása — mondotta Dupta Petru traktoros.

S valóban néhány perc múlva ez a kombájnos is beállt a sorba.

Mig a zsákokat szedik le a kom-

bájról, néhány szót váltunk Novchin Nicolae traktorossal.

— Panaszkodunk? Nincs. A mozgóműhely naponta kétszer felkeres bennünket — mondotta.

— S a szövetkezet részéről? Zsák van elegendő?

— Hát... nem ártana, ha több lenne. Az este is álltam zsákhányi miatt.

— Valóban megtörtént, hogy a brigád, Lénárth István nem küldött zsákokat. Ugyanis nem akar tovább brigádos maradni s nem törődik a problémákkal. A kérdést megvitattuk a vezetőtáncban s úgy döntöttünk, hogy aratás utánig betölti a brigádost posztot. Most már minden rendben van — világosított fel bennünket Panda Victor mérnök.

Gépével a mázshoz fordult a brigád kedvence, az alig 17 éves Istoc Nicolae. Olyan kicsi, hogy a volánt is csak úgy éri el, ha párnára ül. De amilyen kicsi, olyan ügyes. A tervét naponta tul-szárnyalja. A gépesítők, a vezető-ség tagjai elismeréssel nyilatkoznak róla.

— Olyan gépesítő lesz belőle, hogy „veri” majd az összeseket — jegyezte meg az elnök.

Már bizonyított. Hiszen az aratás alapos szakértelmet követel. Istoc Nicolae-nál ez nem hiányzik.

Vingán elégedettek a terméssel, a gépek működésével. Előreláthatólag néhány nap múlva a gazdag termés is magtárban lesz.

—acs

Tanácskozás virág ügyben országos szinten

Bármennyire is fájhatunk mi többiek, hogy nem a mi városunkat választották az országos virágkerteszt tanácskozás színhelyül, örömmel tölt el valamennyiünkben az, hogy ilyen rangra emelkedett a virág, a zöldövezet, a parkrendezés és létesítés kérdése. Lám, országos érdekeltségű, szakemberek, tudományos kutatók, néptáncosok, virágkerteszt-tervezők — beszélnek meg a mai ember egyik fontos problémáját — a virág, a szép kérdését.

A hatalmas fejlődés, átalakulás, az utóbbi években teljesen megváltoztatta a városok arcát. Új épületek, ipari létesítmények ékesítik a térképeket s ezek mellett sok ezer hektáron terülten zöldövezetek jelentek meg. A modern városrendezést ma már nem is lehet elképzelni ezek nélkül. Amikor új városnegyedet terveznek, akár egy új épületet is, az őket körülvevő térségre parkot, virágágyást, zöldövezetet teremti a mérész képezelet.

Napjaink rohanó fejlődésében új tartalommal gazdagodott a kertészkedés fogalma is. Az egykori „virágkerteszt művészet” már régen átlépte a zárt udvarok határát s a tömeges szolgáltatásba állott, azaz, hogy a város esztétikai értékeit gyarapítja, a tisztaságot védi a parkok, ezernyi négyzetméterben számolható zöldövezetek alakjában.

Nemcsak kívülről szemlélői, de tevékeny részesei is vagyunk a zöldövezetek, parkok születésének, hiszen hány szabad óránkát töltöttük a virágültetéssel, gondozással. S hány-szor emlékezünk vissza országjáró utunkon egy-egy városra így: de szép parkja van, de sok a virág benne.

A temesvári országos tanácskozás — július 14 és 15-én tartották az egyetem aulájában — nemcsak a számadást, a megírt ut felmérését jelentette, hanem a feladatok megvalósítását is. A résztvevők órási tapasztalatokkal gazdagodtak, amelyet ezután munkájukban hasznosíthatnak majd. A megbeszélésekhez a vitafórumot az elhangzott négy referátum — két bukaresti, egy temesvári, egy kolozsvári — nyújtotta. Gyarapodtak a temesváriak is egy újabb hangulatos szórakozóhelyszínnel, a Bega partján lévő Alpín parkkal, amelynek virágzónyelve sokáig hirdeti még az 1967-es szemképrázatot virágkiállítás. Mindent összevetve: hasznos volt a tanácskozás s nem véletlen, hogy éppen Temesváron, a parkok városában rendezték meg.

CZ. M.

Teljében az aratás

Ezen a héten az ország valamennyi tartományban a kalászosok aratása és tárolása állott a szocialista mezőgazdasági egységek figyelmének középpontjában. A Mezőgazdasági Főtanács legutóbbi adatai szerint július 12-ig a gabonaföldek egyharmadát aratták le. Galac tartományban az előirányzott ütemet túlszárnyalva a buza 80 százalékát takarították be. Ugyancsak 50-70 százalékos arányban aratták le a búzát Dobrudza, Bukarest és Ploiesti tartományban. Az ország középső és északi részén ez a munka még csak most kezdődött el.

Az árpaarítás az ország déli részén befejeződött, míg a többi tartományban 50-70 százaléknál tartanak. A borsót a vetésterület 80 százalékáról takarították be.

Az eredmények ezen a héten sem kielégítőek a nyári szántásnál és a másodvetésnél. Sürgősen meg kell gyorsítani a szántás befejezését és tárolását is, mivel ez a munka is elmaradt s a késedelem károsan befolyásolhatja a jó termést. Ugyancsak ezekben a napokban nagy mennyiségű zöldséget és gyümölcsöt szedtek le, s továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a szedésre, szállításra és a megfelelő értékesítésre.

Hatalmas marokérek segítségével munkálják meg az esztergágyat a Szerszámgyár gépműhelyében. Felvételünk a II. gépmunkáló részlegen készült az egyik kulcsgepről.

(KELEN FERENC felvétele)

Műszaki újdonságok

Növekszik a szőtt kelmék mennyisége

A December 30 gyár műszaki-üggyitelti vezetősége több tanulmányt készített az év első felében, melyek az üzem továbbfejlesztését szolgálják. Többek között tanulmányt és tervet készítettek a szövődő bővítéséről. A dokumentumok szerint az új épületet a szövődő két szövőde közé építik majd. Ezáltal 266 új szövőgép felszerelését teszik lehetővé. Ennek nyomán a December 30 gyár szőtt termelése mintegy 6 millió négyzetméterrel gyarapszik.

Nyomás alatti öntés

Nemrég a Fierarul gyárban új technológiai eljárást vezettek be és eddig a nyomás alatti öntést. Az új öntőgép üzembehelyezése után kilenc műveletet küszöböltek ki, mint például a marást, furást, az úgynevezett kalibrálást stb., a kulcsoknál. Ezáltal 300 százalékkal növekedett a termelékenység. Emellett a művelet az is, hogy az új technológiai eljárás bevezetésével évente mintegy 90 ezer lej megtakarítást valósítanak meg. Előnye továbbá az, hogy a kulcsok felülete szebb, finomabb, nem igényel annyi finiszálási munkát, mint azelőtt.

Korszerű csiszolási eljárás

A Fierarul gyár műszaki vezetését régóta foglalkoztatta a koronggal való csiszolás helyettesítése a burorázáskál. A termelés tudományos alapokon történő megszervezése nyomán azt is tanulmányozták, hogy miként vezethetnék be a szalagsziszolást az 5-ös részlegen. Az új műszaki eljárást egyébként már kiki-szerűtették és gyakorlati alkalmazására rövidesen sor kerül. Jelenleg ugyanis a csiszolászalag beszerzése okoz némi gondot a vállalat vezetésének.

Kinevezték Románia Szocialista Köztársaság új daniái nagykövetét

Az Allamtanács törvényerejű rendeletével Gheorghe Ploiesteanu elvtársat kinevezték Románia Szocialista Köztársaság daniái rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé. Eduard Mezinescu elvtárs helyettes.

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ?

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, július 16-án meleg idő. Éjszaka és reggel derült égből, délután változó mennyiségű felhőzet. A hegyvidékeken záporos, zivatar lehetséges. Mérsékelt, a zivatarok idején meglehetősen déli, délnyugati szél. A hőmérséklet mérséklik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 27-32, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 14 és 19 fok között váltakozik.

Várható időjárás július 17-én és 18-án: A meleg idő tovább tart, de — főleg a délutáni órákban — szörványos felhőzetes és kevés eső lehetséges.

Szürke fénykép, a fotográfának nevezett ipar-olcsó termék. Nem a színe teszi szürkévé, hanem valami más, melynek legfőbb gondja, hogy szépségével és gondosan fényezett legyen. Szürke, mert a gyermekcsoport, mely rajta van, ugyanolyan kényszerített beállítású, mint száz és száz esetben, mert lélektelenül megölt a mosolyt, és hazug ábrázatot ölt az arcokra; mert itt minden áll, mozdulatlanul, suta, pedig az életet a mozgás jellemzi. 1961 májusában állt le a lencsére az a gyermekcsoport, melynek ismétlem, szürke, nagyon is szürke emlékképeket kezembem tartom, s melynek életját, mindegy, hogy miért, mondjuk kíváncsiságból — nyomom követem.

Mennyire könnyebb dolgom lenne, ha festmény előtt állnék. A szélekre ömlő díofa dus ága nemcsak árnyékok — színeket is jászana elem, az ijedt, tulvigyorgó, kifejeztelen, egyszóval a külső világ számára felvett ábrázatok igazi, tiszta huncut és játékos arccsókaká válnának, s egy gondolati erejéig futna annyira is, hogy visszaurgorjak az időben néhány esztendőt. Így sokkal nehezebb, de mégis megpróbálom. Kezemben a kép, találmára ráteszem ceruzámat egy szöke arccsókára. Hogy is hívják ezt a kislányt? Igen, emlékszem már: Szida, Szidácska... Úgyeske-zü. Félfarva kislány, akit alig lehetett iskolába vinni.

— Gyere tanulni, Szida.

TUDOR ARGHEZI

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa részéről

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa mely fájdmát fejezi ki abból az alkalomból, hogy elhunyt Tudor Argehi, a román kultúra ragyogó képviselője.

Irodalmunk klasszikusa, a nagy költő és prózaíró egész életét és

munkásságát teljes odaadással egy olyan monumentális életmű megalkotásának szentelte, amelyet a haza és a nép iránti izzó szeretet, a humanizmus és a társadalmi haladás fennkölt eszményei iránti odaadása hat át.

Tudor Argehi forró hazafiasságtól áthatott nemes írásművésze-

megkapó költői képe a szocialista Románia megalkotásának ragyogó éveiben bekövetkezett nagy változásoknak. Tudor Argehi, az írás utóéletlen mestere, akinek munkái a román nép nagy alkotóképességének jelentős kifejezői, herved-hataltan érdemeket szereztek a román és az egyetemes kultúra kinccsétárának gazdagításával.

A ROMÁN KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG ÁLLAMTANÁCSA

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG MINISZTER-TANÁCSA

Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája, a Művelődés- és Művészeti Állami Bizottság és az

Írószövetség mely fájdalommal tudatja, hogy 1967. július 14-én 23.30 órakor súlyos szenvedés után el-

hunyt Tudor Argehi akadémikus, hazánk nagy költője és prózaírója, a román irodalom klasszikusa, az Írószövetség díszelőke.

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG AKADEMIÁJA

ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG ÍRÓSZÖVETSEGE

A MŰVELŐDÉS- ÉS MŰVÉSZETÜGYI ÁLLAMI BIZOTTSÁG

Bizottság alakult a temetés megszervezésére

Tudor Argehi akadémikus temetésének megszervezésére bizottság alakult a következő elvtársakkal:

Miron Nicolescu, elnök, Pompiliu Macovei, Zaharia Stancu, Geo Bogza, Alexandru Philippide, Gheorghe Mihoc.

A temetésszervező bizottság közli

A Tudor Argehi akadémikus temetését megszervező bizottság közli:

Az elhunytat a Román Atheneumban ravatalozták fel.

A nagyközönség július 16-án, vasárnap 10-14 és 16.30-20 óra között, július 17-én, hétfőn pedig 9

órától kezdve vehet utolsó búcsút Tudor Argehi akadémikustól.

A gyászgyűlést július 17-én, hétfőn 10 órakor tartják a Román Atheneumban.

A gyászmenet 11 óra körül indul el a Mártisor (Olteniței sugárut) felé, ahol az elhunyt örök nyugalomra helyezik.

Július 14-én este elhunyt Tudor Argehi, a román kultúra ragyogó képviselője. Tudor Argehi, a nemzeti szellemiség vibráló kifejezője, a költő és prózaíró, a pamfletista és esszéíró hatalmas alkotásaitól és összefoglaló népművei értékeit, évezredes tapasztalatát, nemzeti és társadalmi igazság iránuló eszményeit, egy olyan zseniális életműben elevenítette meg ezeket, amelyben a román íg-magas csúcokra emelkedett. Hűségesen összegyűjtve az őök évszázadok lázadásának és harcának krónikáját, újabb és újabb megnyilatkozásaiban tükrözve a néplekkel gazdagságát, Tudor Argehi megcsillogtatja az egyetemes művészetben e tágak emberének sajátos érzelmi és gondolatvilágát. Ragyogó tolla több, mint 70 éven át szakadatlanul jelen volt az irodalmi életben és a kiadványokban, véleményáramlatot indítva el a társadalmi és művészeti megújulásért. Műveivel a század legjelentősebb költészeti szintézisét nyújtotta a román irodalomban.

Tudor Argehi 1880. május 21-én, Bukarestben született egy Cărbunestii Gorjului-beli paraszti származású családban. Az elemi és a középiskolát Bukarestben végezte.

Már iskolás korában maga kénytelen megélhetéséről gondoskodni s a járásbírói és gyakornokoskodók, tanuló egy szobrászműhelyben, másolási munkát végez. Tizenhat éves korában jelenik meg első írása Alexandru Macedonski Liga Ortodoxă című folyóiratában. Már ebben az időben tartós barátságot köt Gala Galactionnal, N. D. Covala és másokkal, akikkel együtt később különböző haladó irányzatú kiadványok munkatársai. Ele-tének ebben a szakaszában a költő gazdag tapasztalatot szerez, amely tükröződik későbbi művében. Segédvegyésként és laboránsként dolgozik egy cukorgyárban, aztán, hirtelen morális válságba kerülve, időlegesen szerzetes a Cernica kolostorban. De sohasem teszi félre a tollat.

1904-ben V. Demetrius-szal együtt kiadja a Linia Dreaptă című hetilapot. Néhány évig külföldön él, Fribourgen, Genfben, Párizsban kézművesként keresi kenyerét, majd visszatér az országba, s a munkásmozgalomhoz fűződő facla és Viața Socială című folyóiratokban ír s ragyogó tollal a költészetben és a maró antimonarchikus pamfletekben egyaránt jeleskedik. Maga adja ki a Cronica, Cugetul

Románesc, Bilet de papagal című, nagy tekintélynek örvendő időszaki irodalmi lapokat. Költészeti és publicisztikai tevékenysége nagy visszhangra talál kortársainak tudatában és jóval első versesköltének megjelenése előtt Tudor Argehi tartják az egyik legmélyebb gondolkodású költőnek Eminescu után. 1927-ben, amikor az író 47 éves volt, megjelenik a „Cuvinte potrivite” című kötet, amelyet a „Flori de Mucegai”, „Cărticica de seară” és a „Hore” követte, amely kötetek végleg méltó helyet biztosítottak Tudor Argehi eredeti hangjának és nagy egyéniségének a román lírában. Más kötetek, mint a „Poarta neagră”, az „Icoane de lemn”, a „Tablete din țara de Kuty”, cikkek és jegyzeteket tartalmaznak, amelyek tükrözik az író borszerűsége részvételt a kor társadalmi életében, tiltakozó magatartását a burzsoá társadalom intézményei és erkölce ellen. Prózai költeményeiben („Ce-ai cu mine, vintule?” és „Cartea cu jucării”), valamint regényeiben („Ochiul Maicii Domnului”, „Cimilitul Buna Vestire”, „Lina”) Tu-

(Folytatása a 3. oldalon)

— Kapálni megyek. Majd holnap, talán holnap.

— Végez el előbb az iskolát Szida.

— Nem szeretek iskolába járni. Nemrég találkoztam vele. Kinn a mezőn, a mácsai határban, parasz-asszonyok között.

— Nem ismer meg? — lépett hozzám egy ismeretlen fiatalasszony.

— Bocssáson meg... — Szida vagyok.

— Lehetetlen!

anyagból készült asztallámpám fehér gombját és tovább nézem a megsárgult fényképlapot.

Hol vagy ceruza, hogy most se kivételezzek?

Szofika... Milyen is voltál? Szerény és szorgalmas, komoly és mégis örökre jókedvű. Egy hónappal ezelőtt beszélgettünk. Ott ült mellettem az utolsó, a legutolsó iskolai napon egy hosszú asztal sarkánál.

— Merre vezet az utad, Szofika?

— Közeli főiskolára — mondta

FÉNYKÉPNÉZÉS

— Szida, aki nem szeretett iskolába járni.

— Te vagy az? Nem hiszem!... Formás asszonyka vált belőled.

— Jó, hogy elvégeztem az iskolát.

— Bizony jó, Szida.

— Férjhez mentem... — Talán család is van már?

Szida elpirult. Most ismertem fel benne igazán azt a kislányt, aki volt. Ugy pirult el, mint valaha, amikor nem tudta, miért nevezik Mezőpatakiát folyók közötti országának.

Sötétedik, alig látszanak már az arcvonások. Megnyomom piros mű-

komolyan, de ugyanolyan kedves, kedélyes kifejezéssel, ahogy évekkel ezelőtt beszélte.

— Miért monda, hogy közeli?

Lehajította a fejét és hallgatott.

— Az életről, a jövőről van szó, Szofika. Ha döntesz, ne a távolságot nézd legelőször.

— Nem én nézem azt, — kapja fel a fejét.

Hát ki, Szofika?

Egy tanteremben ültünk. A másik teremről vidám zeneszó szűrődik felénk. Nyílik az ajtó és belép egy asszony, aki nagyon-na-

Az édesanyja. O is mellém ül.

— A jövőről beszélgettünk.

— Bizony, eljött ennek is az ideje.

— A döntésnek is...

— Igen, — mondja az érettségi előtt álló lány édesanyja és komoly is, boldog is egyidőben.

— Miért mondják azt, hogy közeli kell legyen a főiskola?

— Így határoztunk.

— Nem jó ez a határozat, gyigyék el nekem.

— Lehet... Az apja akarja így.

— Beszélék én az apjával.

— Jöjjen el... Jöjjen el hozzánk. Várjuk...

Ismét nyílik az ajtó. Egy fiú lép be. Már nem ismerem. Meghajol, bocsánatot kér és elviszi Szofikát táncolni. En is utánamegyek és nézem, nézem a keringő felnőtt gyermekeket...

Cigarettrára gyujtok. Behunynom a szemem, s a ceruza tovább szántja a fényezett fotográfiát.

Most már nézheted a fényképet. Lám, a vélelen a fiukat is eszembe juttatja. Teodornál állok meg, az akkori osztálytársónál, akinek ötödikben nem lehetett tizen-nél rosszabb jegyet adni. Egy hónappal ezelőtt az érettségim beszélgettünk. Egy kislány jött utánam a szerkesztőségbe, hívott, menjek nézzem meg hogy szerepel a „kis csapat”.

Napok óta folyt már az érettség vizsgája az ujaradi vizsgakö-

KILIN SANDOR

(Folytatása a 3. oldalon)

MÚVELŐDÉS Irodalom MÚVELŐDÉS

FREDERIC STORCK:
FOLDMŰVES.

Mindannyiunk jóbarátja — a könyv

A napokban felkerestük Reingruber Máriát, a Teba gyár könyvtárosát, aki arról ismert, hogy szívvel lélekkel dolgozik mindannyiunk jó barátja, a könyv terjesztéséért. Elsősorban is az iránt érdeklődünk: mit tart legfontosabbnak tevékenységében.

— Véleményem szerint — mondotta a könyvtáros — a mi munkánkban az a legfontosabb, hogy megtaláljuk annak eszközeit, miként lehet a munkásokkal megsegíteni a politikai, tudományos és szépirodalmi könyveket. Eppen ezért arra törekedtem, hogy a részlegek működő mozgókönyvtáraknak és tevékenységük igen gyümölcsözőnek mondható. Különösen ki kell emelnem Nadrau Petru (főmechanikus osztály), Pasculescu Maria (csévéző), Sas Aurica (írozó részleg), Lazarescu Maria (fonoda) lelkis és odaadó munkáját. Különben az egyes osztályok szakszervezeti bizottságainak, valamint kulturális bizottságainak támogatásával az év első felében 15 különböző rendezvényre került sor az üzemszervezetben.

Szép vagy hazám című irodalmi montázst, a Március 8. tiszteletére rendezett: A nő a mai irodalomban című irodalmi estet, a munkásság nemzetközi napjának köszönhetően tartott: Május elseje költőink alkotásaiban, valamint a Románia állami függetlensége kivívásának 90. évfordulója című szimpozionokat.

Szép siker kísérte a különböző üzemosztályokon Ion Creangáról, Vasile Alecsandriáról, Francisc Munteanuról és más írókról tartott irodalmi medalionokat.

Következő kérdéseink a mozgókönyvtárak vezetőinek tevékenységére vonatkoztak.

— Vállalatunkban hat mozgókönyvtár működik, egy-egy a legfontosabb részlegeken. Ezek vezetői tagjai a könyvtári kollektívának és tevékenységük igen gyümölcsözőnek mondható. Különösen ki kell emelnem Nadrau Petru (főmechanikus osztály), Pasculescu Maria (csévéző), Sas Aurica (írozó részleg), Lazarescu Maria (fonoda) lelkis és odaadó munkáját. Különben az egyes osztályok szakszervezeti bizottságainak, valamint kulturális bizottságainak támogatásával az év első felében 15 különböző rendezvényre került sor az üzemszervezetben.

Arra törekedtünk, hogy a könyvtári tevékenység révén is hozzájáruljunk a munka iránti helyes magatartás, a párt és a haza iránti odaadás, a munkázóssághoz, és a

családhoz való ragaszkodás kialakításához és ápolásához és biztosításuk a dolgozók műszaki, tudományos és általános műveltségi színvonalának emelkedéséhez. Munkánk eredményességét igazolja, hogy az év első felében 620 olvasónk volt, akik 2680 könyvet kölcsönöztek ki.

Befejezésül a könyvtár jövő tervét iránt érdeklődünk.

— Azért, hogy az eddig gyengébben működő mozgókönyvtárak tevékenységét fellendítsük elhatároztuk: ezután gyakrabban felhívjuk a könyvtárak állományát és behatóbban foglalkozunk a könyvtárosok továbbképzésével, olyan értelemben, hogy valamennyien megfelelő népszerűsítő munkát végezzenek. Munkánk fellendítése céljából a klubban lévő könyvtárban is különböző, gazdag tartalmú akciókat szervezünk. Arra törekszünk, hogy a könyveket még jobban megszeressük gyárunk dolgozóival és így hozzájáruljunk szakismeretük, politikai és kulturális színvonaluk emeléséhez és ennek révén — ha közvetve is — az egyre szebb termelési sikerek megvalósításához.

Lejegyezte: HAIUDUC GH.

BARTALIS JÁNOS

Békességet

Békességet az apró füveknek,
békességet a végtelen egeknek.
ujjhegyről felszálló
katicabogárnak:
bombaterhet nem vivő
kicsi repülőnek.

Békességet — a buzamezőnek!
Békességet, mint minden embernek,
élőnek és meghaltaknak.
Békességet a madaraknak,
békességet a dalolhassanak,
ne tördössön
zöld ágakat gyilkos lövedék.

Békességet a tengereknek,
a messze elzúgó vizeknek.
akna ne zavarja a kis halak életét.

Békességet a szíveknek,
hogy megnyugodjék,
békességet a Gondolatnak,
hogy világ kenyerévé váljék,

kenyér és bor
legyen az asztalon,
virág és gyümölcs,
szőlő és lilium.

Békességet az álmoknak,
hogy szabadon szálljanak
és — lobogjanak, lobogjanak!

Az újra felfedezett Török Gyula

A Kolozsváron megjelent Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények ez évi első számában, Kozma Dezső, tudományos kutató, igényes tanulmányt közöl az aradi származású prózaíróról, Török Gyuláról. Kozma tanulmányában kiemeli a nemrégiben Aradon felfedezett 40 Török-levél irodalomtörténeti jelentőségét.

Jancsó Elemér levelesládájából

Ugyancsak a folyóirat fent idézett számában közli Jancsó Elemér egyetemi tanár a hozzá írt legfontosabb leveleket. Ez az „Irodalmi levelezések” rovat a két háború közötti hazai irodalom történetéhez szolgál értékes anyaggal. Így, Szántó György aradi regényíró önéletrajzi levelét is közli. A levél rávilágít a termékeny és népszerű regényíró munkamódszerére.

Mit olvassunk

Fănuș Neagu Vörös kakas

A tehetséges fiatal prózaíró elbeszélései először jelennek meg kötetben magyar nyelven. Fănuș Neagu többnyire a baragani síkságra, a Duna völgyébe és a Delta vidékére viszi el olvasóit. Jellegzetes tulajdonsága a nagy átélő és meglevenítő

készség, akár a jelent mutatja be, akár a mulat idezi plasztikus leírásában. Erdekese cselekményű történetekben meggyőzően bontakozik ki a falu új élete, sajátos problémáival és harcaival, mindazza szemben, ami elavult, tegnapiá vénült.

Szaltikov-Scsedrin

Kiskirályok és kiskirálynék

Szaltikov-Scsedrin, a kitűnő multszázadbeli orosz író, a gogoli hagyományok folytatója, ebben a kötetben a jobbágyszabadságot követő évtized során írott elbeszéléseit gyűjtötte össze, amelyek témájukban fogva szoros egészet alkotnak. Maró szatírával ábrázolja és állítja pellengérré a cári bürokrácia felső rétegét — amelyet, maga is vezető hivatalnok lévén belülről ismert — a többnyire minden képzettség nélkülöző hatalmaskodó hivatalnokokat, élükön a kiskirályai, a kormányzóval, akinek közigazga-

tási tevékenysége a lakosság mindenfajta zaklatásában merült ki. Groteszk menetben vonultatja fel előttünk a különböző típusú kormányzókat, a liberális kiskirályt, a „hárcos kiskirályt”, a „jószágos kiskirályt”, és a mindegyik mellett ott tűnődő helybeli damát, akit a felszavazott férjéről kezdve az egész városban mindenki „kiskirálynéknak” tisztelt.

Az elbeszélés-ciklus hű képet fest a korabeli társadalom sokrétű életéről, s feltárja a felszín alatt meghúzódó lélektani és politikai indíteket.

Mozaik

Dinu Cocea rendezésében, Eugen Barbu, Mihai Opris és Dinu Cocea szövegkönyve alapján forgatják a Betyárok II. és III. részét. A szüzek elrablása, illetve a Betyárok bosszúja címmel. A mintegy 90-es létszámú szereplőgárdából megemlítjük Emanoil Petruț, Olga Tudorache, Florin Scărlătescu, Ionescu Gion, George Constantin és Maria Hudac nevét.

A tunéziai Hammamet-ben július 15 és 22 között tartják meg a IV. népművészeti fesztivált. A folklór és nemzeti önnepességnek védnökséget Tunézia művelődés- és tájékoztatásiügyi államtitkársága vállalta. Mint ismeretes, az előző fesztiválokat Tabarcaban (1962), Monastirban (1963) és Cartaginában (1965) rendezték. Az ünnepségek a román népművészet-képviselői is részt vesznek.

A római nemzetközi kamarazenai akadémia Venedigban, Nikita Magaloff, Maurice Gendron és Ernst Wallfisch mellett Radu Aldulescut is meghívta, hogy tartson előadást az akadémia rendezte kamarazenai tanfolyamon.

COTT IOAN: Násáudi parasztek

LÁTOGATÁS

Az Avram Iancu térről beforduló egy szűk kis utcába. Ez a Grigore Alexandrescu utca, ahol a főter palotái után egyzserre a régi városrészben találjuk magunkat: a gyalogjárda mácskakövekkel rakott ki s a fölszintes családi házak sorát csak imitt-amott szakítja meg emeletes épüet. Miközben a 29 számot keressük, gondolataim össze-vissza kalandoznak.

Hirtelen egy, néhány évvel ezelőtti kép tűnik fel előttem: a szerkesztőségben két fiatal helyett kinnálók. A bemutatkozások nem értettek jól a nevüket, csak annyit tudok róluk, hogy a férfi grafikus, a nő pedig, ha jól sejtem, a textilszakot végezte. Fiatal házaspár, most lépték át a kolozsvári képzőművészeti főiskola küszöbét. Szemükben riadtság, nincsenek még a városban ismerőseik, barátai. És nincs lakásuk. Nem érzik otthonosan magukat Aradon. Pedig hát ide kaptak kinevezést mint tanárokat, a marosmenti város lesz ezután otthonuk...

Es Arad befogadta a fiatal házaspárt. Azóta gyökeret vertek nálunk, a művészetrangjok előtt Cott Ioan és Cott Lia neve ma már nem ismeretlen. Általános megbecsülést, hírnevet szereztek nekik alkotásaik, melyekkel mindig találkoztunk a helyi, tartományi és fővárosi kiállításokon.

A csemetésre maga a művész nyit ajtót.

— Nem, nem zavar, jó, hogy

most jött, ugyanis két-három nap múlva elutazunk.

A kedves fogadtatás, meleg szavak s a jó fekete mindjárt a kezdetén meghitté teszik a társalgást ebben a szépen berendezett, barátságos kétszoba-konyhás lakásban.

A sző önkéntelenül is a küszöbön álló utazásra terelődik. A család üdvöskéje, a művész házaspár picikislánya Kolozsváron tartózkodik nagyszüleitől. Utjuk első állomása tehát Kolozsvár lesz.

— Utirányunk Máramaros, Beszterce környéke, a festői szépségű Vatra Dornei, majd Marosvásárhely, ahol több barátomat — köztük Gáll Andrást festőművészt — látogatjuk meg — így a házigazda.

Az egyik szekrény mélyéből vázlatok kerülnek elő. Az ipari tájak valóságos halmaza. Részlet a December 30. Teba, az Aramszolgálati Vállalat, a Vagongyár mindennapi életéből, tömbházak, aradi utcacsíziók.

A többi azonban már nem idevalósi. A művész magyaráz: — Kolozsvári utcacsíziók, Naszód. Rádauți, a vajdahunyadi kombiát, az Ițcani-i cellulózgyár.

Különböző régi viseletek, jellegzetes stílusú épületek, edények vázlatai kerülnek elő egy másik rajztömbből. Szédületes a sok látvány! Hogyan, mikor készíthették mindezt — vetődik fel bennem a kérdés. Hiszen jól tudom, mennyire lekötötte őket az iskola, ahol tanítanak.

Mintha csak gondolataimra adna választ, a művész megjegyzí:

— A tanév befejezése után a művészetnek élünk. Ilyenkor utazunk, vázlatokat készítünk, amelyeket később idehaza feldolgozunk. A férjem például tavaly Csehszlovákiában volt tanulmányutakon.

— Láttam a prágai szépművészeti múzeumot — veszi át a szót Cott Ioan — majd voltam Bratislavában, Brnóban, Karlovy-Varyn és Lidice faiban, amely nagy hatással volt rám. Az elpusztított helység földjét virágerdő borítja. Az új városka kissé távolabb épült. Az odaválásiak elmesélték, hogy minden ifjú lidicei pár új lakóházat kap ajándékba az államtól.

A mult emlékeit idéző szavak után keletkezett pillanatnyi csend

egy művész- házaspárnál

szinte ránknehezedik. Belelapozok az Arta plastică folyóirat asztalon heverő egyik idei példányába.

— Szereti nézni a reprodukciókat?

A háziaszony a roskadozó könyvespolcra pillanat alatt elővarázsolja Rembrandt, Van Gogh, Griegorescu, Luchian, illusztrációkkal gazdagon díszített életrajzait.

Ebben a melegséges fészekben sajátos keveredést találom a régi hagyományok tiszteletének és a modern képzőművészet iránti rajongásnak. Ez egyéni jellegű ad a művészházaspár alkotásainak. Es talán ez a nyitja sikerüknek, amely már tuljutott városaink határain is.

LENGYEL HELEN

Babócs István

Élni — de hogyan?

— Ugyan, te semmit sem veszel észre.
— Mit kellene még észrevennem?
— Azt, hogy ebben a szobakonyhás lakásban megfullad az ember. Szerez egy kétszobást.

— Szereztek?
— Igen. Ha családod akarsz alapítani, akkor szerezz.
— Munkaidő után órákat vállaltam a szakiskolában.
— S ez mit jelent?
— Ot hátszáz lejjel több jövedelmet havonta.
— Nekem nagyobb lakás kell.
— Nekem pedig gyermek.

— Mit szólna az új butorhoz, mama? Most már mindkét szobánk be van rendezve.
— Szép lakás, minden szép.
— Nini, hazajött a férjem. Szervusz, Ember.
— Csókolom mama, Szervusz!

Juckó.
— Pá, Emberke.
— Mama, segítsen nekem.
— Mit óhajtasz, Ember?
— Beszélj rá Juckó... gyereket szeretnék.
— Hűlyeség. Ot éve vagytok együtt és még nincs autótök.
— Majd lesz.
— Nem avatkozom az életembe.
Gyere kislányom, kislány haza. Ne feledjétek: élni kell. Gyerekek pedig nem lehet.

— Élni akarok, Ember. Érted? Élni!
— Juckó, én reggeltől estig dolgozom, érted. Es cserébe csak egyet kérek tőled. Egyetlen-egyed. Egy gyereket.

— Majd.
— Mikor?
— Ráérünk.
— Déltánonként sétálni veled, kiskorcsiba vinnéd, büszke lennék rátok?
— Így is sétálhatok, egyedül.
— Ma déltánon hol voltál?
— Sétáltam.
— Igen?
— Igen. Nem ülhetek mindig itthon. Mióta nem dolgozom, szörnyen unatkozom. Te soha nem érsz rá. Te... mit csinálsz most?
— Iszom egy pohárvárral, kettővel.

— Mama, Ember folyton iszik.
— Mert gyáva.
— Mit tegyek?
— Beszélj vele.
— Beszélj vele te, mama.
— En?
— Biztos ma is ittasan jön haza. En nem tárgyalok egy részeggel. Megyek is. Szervusz Juckó.
— Szervusz mama. De várj, megyek veled. De mégsem. Már jön a férjem... Megint ittál, Ember? Miért nem szólna? Mondj valamit.

Teljesen tönkre teszed magad. Csak a gyóvak isznak. A mama megmondta. Te is gyáva vagy. Mit akarsz?

— Most már semmit.
— Ne közelíts hozzád. Budós pálinka szaga van. Utállak, ha iszol. Nem bírom. Az egész szoba büszlik tőled. Menj át a másik szobába és fekjúdj le.

— Csókolom a kezét, Juckó.
— Jónapot, fiatalember.
— Miért készt?
— Elaludtam. Ni csak, szemrehányásokat tesz az én kis gavalérom.

— Jogom van hozzá.
— Miért?
— Mert szeretem.
— Ugyan, most fejezte be a gimnáziumot és máris szerelmet vall egy férjes asszonynak? Kedves magától. Jól is esik nekem. Csak nem vehetem komolyan.

— Jőjjön Juckó, sétáljunk.
— Ma nem megyek. Már alkoynyodik és haza akarok menni.
— Elksérem.
— Nem bánom... Kérek egy cigarettát.

— Tessék.
— Nézzé, valaki ott fekszik az utcán a virágágyon.
— Ki lehet?
— Gyujtson gyufát.
— Jaj, részeg, Ember. Jőjjön, jőjjön gyorsan.
— Mi van magával, Juckó?
— Semmi, semmi.
— Hogyan juthat ide egy ember, Juckó?
— Nem tudom... vagy talán mégis... nem, nem akarom tudni. En semmit sem akarok, csak élni akarok!
— De hogyan, Juckó?

COTT IOAN

KOLOZSVARI UTCA

Államfő kozása